

Leonie Bussemaker, huisarts in Deventer

FOTOGRAFIE: PAUL REMMELTS

NETWERK HUISARTS- AMBASSADEURS VAN START VOORAL VERBINDENDE ROL VOOR AMBASSADEUR KINDERMISHANDELING

Het netwerk-in-oprichting van ambassadeurs kindermishandeling bestaat inmiddels uit 28 huisartsen. Vooral in het noorden zijn nog witte vlekken, maar in het gros van de 26 Veilig Thuis-regio's is er minimaal één. Wat gaan ze doen? En, wat motiveert ze?

Het eerste dode kindje dat Sander Verhoef als forensisch arts moest onderzoeken, staat in zijn geheugen gegrift. Een pasgeboren baby, ingevroren in het ijs van de vaart in Doetinchem. “Daar heb ik wel wakker van gelegen”, herinnert hij zich.

Verhoef is tevens huisarts in Zutphen, aandachtsfunctionaris kindermishandeling op de regionale huisartsenpost en een van de kersverse ambassadeurs kindermishandeling. “Die casus is tot op de dag van vandaag niet opgelost, maar zeker is dat daar een enorm menselijk drama achter moet hebben gezeten. De schuldige straffen vind ik van ondergeschikt belang. Ik wil vooral dat de mishandeling stopt en goede hulpverlening is daarbij doorslaggevend.”

Kinderen hebben altijd Verhoefs belangstelling gehad. Zijn praktijk begon hij in een kinderrijke nieuwbouwwijk en hij is vader van een gezin van vier. “Kinderen zijn zo afhankelijk en kwetsbaar. Als we de jaarlijkse kindersterfte als gevolg van mishandeling kunnen terugbrengen van vijftig naar nul, ben ik pas echt tevreden. Maar dat gaat niet lukken, want het is een eeuwigdurende strijd. Voor mij is dat juist een drive om door te gaan.”

■ Scheidslijn

Leonie Bussemaker, huisarts in Deventer, heeft drie kinderen en is ook ambassadeur. “Ik zie hoe wezenlijk een stabiele en veilige opvoeding is voor de ontwikkeling van een kind, maar ook hoe lastig het

soms kan zijn. De draagkracht van ouders kan door allerlei omstandigheden worden overschreden. Mishandeling komt meestal voort uit onmacht.”

Belangrijker dan haar moederschap zijn haar ervaringen bij de regionale huisartsenpost en op de praktijken waar ze heeft waargenomen. “Er zijn overal gezinnen met risico’s: ouders met psychische problemen, alcoholmisbruik, verslaving. Hun kinderen krijg je lang niet altijd te zien en helaas is de kindcheck nog niet overal even bekend. Veel artsen schromen om ouders naar problemen met de opvoeding te vragen. Ik heb ook gemerkt dat er in de communicatie tussen hulpverleners winst te behalen valt. De huisarts wordt bijvoorbeeld niet geïnformeerd als er een voogdijmaatregel is opgelegd.”

■ 118.000 kinderen

De LHV introduceerde de functie van ambassadeur kindermishandeling eind vorig jaar. Volgens de Nederlandse Prevalentiestudie Mishandeling (NPM) hadden in 2010 naar schatting 118.000 Nederlandse kinderen met mishandeling te maken. Kindermishandeling wordt in bijna driekwart van de gevallen gemeld door iemand die het kind en/of de ouders beroepshalve kent. In slechts 1,6 procent daarvan is dat de huisarts, becijferde het AMK in 2013. Bij de adviesaanvragen was 2,7 procent van de huisarts afkomstig.

Huisartsen krijgen kritiek over die lage percentages, maar de cijfers behoeven wel enige nuancering, vindt LHV-beleidsmedewerker Jelly Hogendorp. “Als een huisarts kindermishandeling vermoedt, probeert hij meteen zo snel en goed mogelijk hulp in te schakelen. Je moet dus niet alleen naar meldingscijfers kijken.”

De inspanningen van huisartsen in de strijd tegen kindermishandeling zijn lastig te meten. Aankloppen bij een vertrouwensarts is een probleem omdat het er veel te weinig zijn, maar zo’n zestig in heel Nederland. Contact met de Veilig Thuis-organisaties levert niet altijd de gewenste reactie op. “Huisartsen krijgen bijvoorbeeld het advies

Sander Verhoef, huisarts in Zutphen

FOTOGRAFIE: ROBBIN VAN TURNHOUT

om contact op te nemen met een wijkteam, terwijl ze dat station allang gepasseerd zijn. Er zijn bovendien enorme wachtlijsten.” Dus zoeken huisartsen hun heil bij andere hulpverleners, zoals de jeugdarts of de jeugd GGZ. Ze doen dat alleen allemaal anders en breng dat dan maar ‘ns in kaart. Hoewel betere cijfers an sich het doel niet dichterbij brengen, streeft de LHV toch naar een verhoging van het aantal adviesaanvragen bij Veilig Thuis, een verplichte stap volgens de Meldcode Kindermishandeling.

“Zo’n adviesaanvraag kan heel behulpzaam zijn voor de huisarts”, zegt Hogendorp. “We denken dat er veel winst te behalen is door een vanzelfsprekende samenwerking met de vertrouwensarts. Dat willen we met

een verhoging van het aantal adviesaanvragen stimuleren.” Ook de driehoek goed organiseren tussen die twee en de jeugdarts en het pad effenen naar Veilig Thuis kunnen bijdragen. “De ambassadeur kindermishandeling kan in dat alles een regionaal verbindende rol hebben.”

De introductie van de functie sluit aan bij lokale initiatieven in het land. “We hadden al allerlei instrumenten ontwikkeld, maar hadden niet het gevoel dat we als LHV echt samen met onze achterban aan het onderwerp werkten. Toen bleken huisartsen er in diverse regio’s al druk mee bezig te zijn. Dat willen we verder faciliteren.”

■ Takenpakket ambassadeurs

De afgelopen tijd heeft de LHV met de pio-

Special over aanpak kindermishandeling

Samen met het NHG en InEen geeft de LHV een special Aanpak kindermishandeling uit. Het is een interactieve pdf die huisartsen ontvangen, naast een beperkte oplage in druk om uit te delen op de huisartsenposten en tijdens trainingen en informatiebijeenkomsten over kindermishandeling van LHV en InEen.

De special gaat uitgebreid in op de aanpak van kindermishandeling. Aan de orde komen onder meer de kindcheck, de samenwerking met Veilig Thuis en de huisarts-ambassadeurs. Allerlei ondersteunende producten, zoals de Landelijke Eerstelijns Samenwerkingsafspraken (LESA), nieuwe teksten op thuisarts.nl, de factsheet Kindermishandeling en een aangepaste blended learning vindt u ook terug in de special. Tevens is er aandacht voor het politieke traject, zoals de advisering aan de staatssecretaris over de organisatie van Veilig Thuis en de mogelijke invoering van een meldplicht. De Tweede Kamer debatteert daar in september over.

U vindt de pdf ook op www.lhv.nl/kindermishandeling.

‘Ik wil een solide, duurzaam netwerk opbouwen. Continuïteit is belangrijk voor dit onderwerp.’

niers overlegd over het takenpakket van de ambassadeurs. Dat moet zich nog uitkristalliseren en Hogendorp vindt het belangrijk dat de ambassadeurs er zelf een rol in hebben, maar de contouren beginnen zich af te tekenen.

Wat de ambassadeur níét doet, is in ieder geval helder: hij vervangt niet de aandachtfunctionaris op de huisartsenpost en evenmin de vertrouwensarts. “De ambassadeurs kunnen het tekort aan vertrouwensartsen niet opvangen. Voor die functie zijn ze ook niet opgeleid.”

De ambassadeurs hebben geen formele (advies)rol in het proces rond een individuele casus. “Het gaat er vooral om dat huisartsen veilig een vraag over kindermishandeling kunnen stellen. Maar als beide partijen zich er senang bij voelen, kunnen huisarts en ambassadeur een casus wel met elkaar bespreken.”

Belangrijk vindt Hogendorp ook dat ambassadeurs op regionaal niveau expertise en *good practices* met elkaar delen en problemen signaleren die zich vaker of op meerdere plekken voordoen.

■ Solide netwerk

Sander Verhoef ziet voor zichzelf een rol als aanspreekpunt voor collega’s in de regio. “Dat overlegt misschien toch makkelijker

dan met een vertrouwensarts”, denkt hij. Zulk overleg zal in principe niet over casussen gaan, zoals hij als aandachtfunctionaris wél doet. “Maar het zal af en toe wel in elkaar overlopen.”

Als ambassadeur wil Verhoef kijken of hij andere aandachtfunctionarissen in de regio kan helpen en contacten kan leggen met ziekenhuizen, Veilig Thuis, de GGD en wellicht ook scholen. “Ik beschouw het vooral als mijn taak om de samenwerking te bevorderen. Als dat loopt, als mensen elkaar kunnen vinden, de vragen loskomen en we goede nascholing kunnen aanbieden, vind ik mijn taak geslaagd. Dan hebben we ook geen meldplicht nodig, want meldingen zijn geen goede maatstaf.”

Net als Verhoef ziet Bussemaker het als haar taak om partijen bij elkaar te brengen en laagdrempelig advies te geven. Ook wil zij een aanspreekpunt voor betrokken hulpinstanties zijn. De afgelopen tijd heeft ze al contacten gehad met de vertrouwensarts van Veilig Thuis, artsen in het Deventer ziekenhuis, het bijzonder zorg Team en gezinscoaches. “Ik wil een solide, duurzaam netwerk opbouwen. Continuïteit is belangrijk voor dit onderwerp.”

Bussemaker zou graag zien dat huisartsen het hulpverlenersveld beter leren kennen, dat het aantal adviesaanvragen bij Veilig

Thuis stijgt en collega’s haar weten te vinden. In januari volgen de huisartsen die bij de HAP in Deventer zijn aangesloten een nascholing, waar zij kindermishandeling en haar rol als ambassadeur onder de aandacht zal brengen.

De interactie tot nu toe tussen de ambassadeurs beschouwt ze al als winst. “Ik heb in korte tijd veel opgestoken. Door de kruisbestuiving, die nu ook wordt gefaciliteerd door een speciale groep op HAweb, kunnen ambassadeurs snel leren van beleid in andere regio’s. Ik vind het leuk en zinvol om op deze manier bij te dragen aan kwaliteitsverbetering van ons vak.” ■

Contact met een ambassadeur?

Wilt u contact opnemen met een huisarts-ambassadeur in uw regio?

Kijk dan voor namen en gegevens op het besloten deel van de LHV-website (www.lhv.nl/kindermishandeling).

De huisarts-ambassadeurs kindermishandeling komen eind september bijeen om zich verder voor te bereiden op hun rol. Op HAweb is een speciale groep gecreëerd waarin zij met elkaar kunnen communiceren.

IETS VOOR U?

Belangstelling om zelf huisarts-ambassadeur te worden? Geef u zich dan op bij Jelly Hogendorp, j.hogendorp@lhv.nl.

Sentiero ... Desktop

The all in one instrument for OAE, Tympanometry and Audiometry

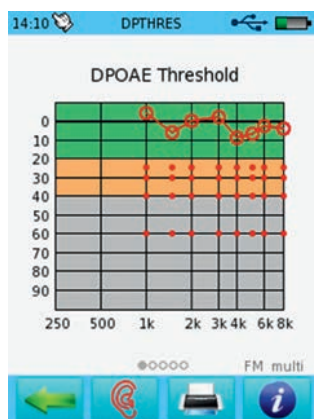

The world's first integrated OAE + Tymp + Audiometer

Maak kennis met het gebruiksgemak van de Path Medical gehoorscreeners. Deze handige handheld apparatuur met touchscreen maakt gehooronderzoek eenvoudiger dan ooit!

De Sentiero van Path Medical is een eenvoudig te bedienen apparaat, waarmee u:

- een goede inschatting krijgt van het gehoor door middel van een automatische objectieve test aan 2 oren gelijktijdig, waarbij u niet afhankelijk bent van de medewerking van uw patiënt. U hoeft geen ingewikkelde procedures te onthouden, maar kunt een toonaudiogram verkrijgen binnen 3 minuten met slechts één druk op de knop.
- middenoortdiagnostiek kunt uitvoeren door middel van tympanometrie.
- wanneer u dat prefereert, op de standaardwijze een toonaudiogram kunt maken bij volwassenen, maar ook bij kinderen middels een test met dierenplaatjes.

Kortom, de apparatuur van Path Medical is handzaam, makkelijk in gebruik, bevat veel tijdsparende functies en is modulair uit te bouwen.

Geïnteresseerd? Probeer de Sentiero van Path Medical nu vrijblijvend uit in uw praktijk.

Neem contact op met Cordial Medical in Best via telefoon: 0499-379636 of email: info@cordialmedical.nl voor meer informatie of het plannen van een testfase.

Class 1: diagnostic

The world's
first integrated
OAE + Tymp +
Audiometer